

Przy odmawianiu prywatnym w okresie tych trzech dni wszystkie godziny kanoniczne (brewiarza) winny być odmawiane według rubryk. Msza lub pierwszorzędne naboż. liturgiczne.

3) W niedzielę II Męki Pańskiej uroczyste poświęcenie palm i procesja odbywają się rano w godzinie zwykłej; w chórze jednak po Tercji.

7) W W. Czwartek Wierzczy Pańskiej Mszę św. dla poświęcenia Olejów świętych odprawia się po Tercji. A zaś Mszę Wieczery Pańskiej należy odprawić wieczorem w godzinie najodpowiedniejszej, jednak nie przed godziną piątą po południu, ani po godzinie ósmej.

8) W W. Piątek Męki i Śmierci Pańskiej uroczyste nabożeństwo liturgiczne odprawia się w godzinach popołudniowych, a mianowicie koło godziny trzeciej; jeśli jednak względ duszpasterski tak radzi, wolno wybrać godzinę późniejszą, jednak nie późniejszą od godziny szóstej.

9) Uroczystą wigilię paschalną należy odprawiać w godzinie odpowiedniej, mianowicie w tej, któraby pozwoliła Mszę uroczystą tejże wigilii zacząć około północy pomiędzy W. Sobotą, a niedzielą Zmartwychwstania.

Gdzie jednak — po rozważeniu warunków miejsc i wiernych, na podstawie decyzji Ordynariusza — wypadnie antycypować odprawianie wigilii, to nie wolno jej zaczynać przed zmierzchem dnia, w żadnym razie przed zachodem słońca.

III. Wstrzymanie się od mięsa i post do północy W. Soboty

10) Wstrzymanie się od mięsa i post w okresie W. Postu, które dotąd według can. 1252 § 4 w W. Sobotę kończyły się po południu, w przyszłości będą się kończyły o północy tej samej W. Soboty.

Bez względu na wszelkie inne przeciwne zarządzenia.

Dnia 16. XI. 1955.

(—) C. Kard. Cicognani,
Świętej Kongregacji Obrzędów Prefekt

L. S.

(—) † A. Carinci, Abp. Seleuc.
Świętej Kongregacji Obrzędów Sekretarz

INSTRUKCJA

O NALEŻYTYM ODPRAWIANIU WZNOWIONEGO PORZĄDKU WIELKIEGO TYGODNIA

Cel wznowionego Porządku W. Tygodnia polega na tym, by wierni z większą łatwością, pobożnością i skutecznością mogli brać udział w czcigodnej liturgii tych dni przywróconej na ich właściwie i równocześnie odpowiednie godziny. Z tego powodu jest ważną rzeczą, by ten zbawienny cel został w pełni osiągnięty.

Dlatego św. Kongregacja Obrzędów uznała za rzecz odpowiednią uzupełnić dekret o wznowieniu Porządku W. Tygodnia przez Instrukcję, któraby ułatwiła przejście do nowego Porządku, a równocześnie wiernych doprowadziła bezpieczniejsz do przyswojenia sobie owoców z żywego udziału w świętych obrzędach.

Wszyscy więc zainteresowani winni zaznajomić się z tą Instrukcją i wykonać jej postanowienie.

I. Przygotowanie duszpasterskie i obrzędowe

1) Ordynariusze diecezji winni się starać, by kapłani, zwłaszcza zajęci w duszpasterstwie dobrze byli zaznajomieni nie tylko z rytuałem odprawiania wznowionego Porządku W. Tygodnia, ale także z jego liturgicznym znaczeniem i celem duszpasterskim.

Winno ponadto starać się o to, by także wierni w ciągu 40-dniowego Postu byli odpowiednio wprowadzani w rozumienie wznowionego Porządku W. Tygodnia tak, by podczas odprawianych jego nabożeństw brali pobożny udział myślą i sercem.

2) Najważniejsze punkty pouczenia ludu chrześcijańskiego w tej sprawie są następujące:

a) Niedziela II Męki, czyli Palmowa

Należy wiernych zachęcić, by w większej liczbie brali udział w uroczystej procesji z palmami, dając w ten sposób Chrystusowi Królowi publiczne świadectwo miłości i wdzięczności.

Należy także zachęcić wiernych, by w czasie właściwym w ciągu W. Tygodnia przystąpili do Sakramentu Pokuty; należy to upomnieć tam zwłaszcza z naciskiem wystosować, gdzie przyjął się zwyczaj, że wierni tłumnie do świętego trybunału przystępują wieczorem w W. Sobotę i rano w niedzielę Zmartwychwstania. Duszpasterze winni więc postarać się o to, by przez cały W. Tydzień, a szczególnie w okresie trzech dni świętych, wierni mieli ułatwioną sposobność przystąpienia do sakramentu Pokuty.

b) Czwartek Wieczery Pańskiej

Trzeba wiernych pouczyć o miłości, dla której Chrystus Pan „w przeddzień Swej Męki“ ustanowił Najśw. Eucharystię, ofiarę i sakrament, wieczną pamiątkę Swej Męki, którą stale mają kapłani sprawować.

Trzeba także wiernych zachęcić, by po Mszy Wieczery Pańskiej aktem należnej adoracji uczcili Najśw. Sakrament.

Gdzie wreszcie w wykonaniu polecenia Pana o braterskiej miłości, dokonuje się umycia nóg według przepisów o wznowieniu Porządku

W. Tygodnia, należy wiernych pouczyć o głębokim znaczeniu tego obrzędu i o tym, że jest rzeczą odpowiednią, by w tym dniu i oni sami spełniali dzieła chrześcijańskiej miłości.

c) Piątek Męki Śmierci Pańskiej

Trzeba wiernych przygotować do właściwego zrozumienia szczególnej liturgii tego dnia, w którym po czytaniach świętych i prośbach odśpiewuje się uroczysto opis Męki Pana Naszego. — wznosi się modły w potrzebach całego Kościoła i rodzaju ludzkiego, — następnie najpobożniej odbywa się uczczenie Krzyża św., zwycięskiego znaku naszego odkupienia, przez całą rodzinę chrześcijańską, przez duchowieństwo i lud, — w końcu według przepisów wznowionego Porządku, co zresztą było zwyczajem przez wiele wieków, wszyscy, którzy tego pragną i są przygotowani, mogą przystąpić do Komunii św. w tym szczególnie celu, by przyjmując pobożnie Ciało Pańskie w tym dniu za wszystkich wydane obfitsze otrzymali owoce odkupienia.

Kapłani także winni starać się o to, by wierni w tym szczególnie świętym dniu zachowywali skupienie i nie zapominali o przepisach wstrzymania się od mięsa i postu.

d) W. Sobota i Wigilia Paschalna

Naprzód trzeba wiernych pouczyć o szczególnej naturze liturgii W. Soboty. Jest to dzień żałoby, w którym Kościół skupia się przy grobie Pana rozważając Jego Mękę i Śmierć — wstrzymuje się po obnażeniu ołtarzy od odprawiania św. Ofiary — aż po uroczystej wigilii czyli nocnym wyczekiwaniu Zmartwychwstania przychodzi czas na radość wielkanocną, której obfitość spływa na dni następne.

Zadanie i cel tej wigilii na tym polega, by za pośrednictwem czynności liturgicznej pokazać i przypomnieć, w jaki sposób ze śmierci Pana wyniknęło życie i łaska. Tak więc w postaci świecy Paschału przedstawiony jest sam Pan, „światłość świata“ (Jan, VIII, 12), który łaską swego światła rozprószył ciemności naszych grzechów; śpiewa się także pochwałę paschalną, w której jest opiewana chwała świętej nocy Zmartwychwstania; wspomina się dalej wielkie dzieła Boże zdziałane w Starym Testamencie, będące bladymi obrazami cudów Nowego Zakonu; następuje poświęcenie wody chrzcielnej, w której „razem z Chrystusem pogrzebani“ na śmierć grzechu, razem z tymże Chrystusem zmartwychwstajemy, byśmy „w nowości żywota chodzili“, Rzym. VI, 4); i wtedy odnowiwszy nasze przyrzeczenia chrzcielne przyrzekamy wobec wszystkich, że życiem i obyczajami będziemy świadczyć o tej łasce, którą nam Chrystus wysłużył, a w czasie Chrztu na nas złął; w końcu po wezwaniu w litanii pomocy Kościoła Triumfującego święta wigilia kończy się uroczystą Mszą Zmartwychwstania.

3) Nie mniej potrzebne jest przygotowanie samych świętych obrzędów W. Tygodnia.

Dlatego należy pilnie przygotować i uporządkować to wszystko, co się składa na pobożne i piękne odprawienie tego świętego Tygodnia. w szczególności sami sprawujący święte czynności i wszyscy posługujący, tak duchowni jak świeccy, zwłaszcza chłopcy, powinni pilnie wyuczyć się tych czynności, które mają spełniać.

II. Uwagi o pewnych rubrykach Perządu W. Tygodnia

a) dla całego W. Tygodnia

4) Gdzie jest dostateczna liczba duchownych, obrzędy W. Tygodnia powinny odbywać się z całą wspaniałością. Gdzie zaś jej nie ma należy zastosować obrzęd prosty, z zachowaniem jednak szczególnych rubryk, w odpowiednich miejscach zaznaczonych.

5) Ile razy w ciągu wznowionego Porządu W. Tygodnia zachodzi zwrot „ut in Breviario romano”, należy stosować się ściśle do wymienionej księgi liturgicznej, z uwzględnieniem jednak dekretu ogólnego św. Kongregacji Obrzędów „De rubricis ad simpliciorum formam redigendis” z 23. III. 1955 r.

6) Przez cały W. Tydzień, tj. od niedzieli II Męki, czyli Palmowej aż do Mszy wigilii paschalnej włącznie, we Mszy (i w W. Piątek w uroczystej liturgii), jeśli się ją uroczyście odprawia, mianowicie z asystą, celebrans opuszcza to wszystko, co śpiewają lub odmawiają diakon, subdiakon lub lektor.

b) Dla niedzieli II Męki Pańskiej lub Palmowej

7) Do poświęcenia i do procesji należy używać gałązek palm lub oliwek, lub innych drzew. Gałązki te — stosownie do zwyczajów na różnych miejscach — albo przygotowują sobie sami wierni i do kościoła przynoszą, albo też po poświęceniu są rozdzielane między wierznych.

c) Dla W. Czwartku Wieczery Pańskiej

8) Na uroczyste wystawienie Najśw. Sakramentu należy przygotować miejsce odpowiednie w jakiejś kaplicy lub na ołtarzu kościelnym, jak to przepisuje Mszał rzymski, i przystroić je pięknie w zasłony i światło.

9) Zachowując dekrety św. Kongregacji Obrzędów o unikaniu lub usuwaniu nadużyć w tym miejscu, należy tu zachować powagę, która odpowiada liturgii tych dni.

10) Proboszczowie i rektorzy kościołów niech wzywają wiernych do publicznej adoracji Najśw. Sakramentu, a to od zakończenia Mszy Wieczery Pańskiej aż do przynajmniej północy, kiedy to po liturgicznym

przypomnieniu ustanowienia Najśw. Sakramentu następuje przypomnienie Męki i Śmierci Pana.

d) Dla wigilii paschalnej

11) Nic nie stoi na przeszkodzie, by znaki, które celebrans ma w paschale wyżyłobić rylcem, były wpierw kolorami lub w inny sposób przygotowane.

12) Wypada, by świece, które niosą duchowni i lud, były zapalone w czasie śpiewania praeconium (Exultet) i w czasie odnawiania przyrzeczeń chrzcielnych.

13. Należy odpowiednio przystroić naczynie z wodą przygotowaną do poświęcenia.

14. Jeśli są osoby do ochrzczenia, zwłaszcza jeśli ich jest więcej, — pozwala się tego rana w odpowiednim czasie antycypować ceremonie Rytułu rzymskiego, które wyprzedzają samo udzielenie Chrztu, tj. przy Chrzcie dzieci do słów „Credis (Rituale Rom., tit. III, cap. II, n. 12), a przy Chrzcie dorosłych do słów „Quis vocaris“ (Rituale Rom., tit. III, cap. IV, n. 38).

15) Jeśli w tę uroczystą wigilię wypadnie udzielić wyższych święceń, Biskup powinien ostatnie upomnienie (z nałożeniem tzw. „pensum“), które według Pontyfikału rzymskiego — mówi się po błogosławieństwie biskupim a przed ostatnią ewangelią, wygłosić w tę noc przed błogosławieństwem biskupim.

16) W wigilię Zesłania Ducha św., po opuszczeniu lekcji czyli protractw, po opuszczeniu poświęcenia wody chrzcielnej i litanij zaczyna się Mszę, także konwentualną, uroczystą lub śpiewaną, w sposób zwykły, od wyznania grzechów u stopni ołtarza i introitu „Cum sanctificatus fuero“, jak to Mszał rzymski tamże przepisuje dla Mszy prywatnych.

III. Msza, Komunia św. i post eucharystyczny w okresie trzech dni

17) W W. Czwartek należy zachować najstarszą tradycję Kościoła rzymskiego, polegającą na tym, że zakazane jest odprawianie Mszy św. prywatnych, a wszyscy kapłani i klerycy biorą udział w uroczystościach Wieczery Pańskiej i przystępują do Stołu Pańskiego (por. can. 862).

Gdzie jednak wzgląd duszpasterski za tym przemawia, Ordynariusz diecezji może pozwolić na jedną lub na drugą Mszę cichą w poszczególnych kościołach lub kaplicach publicznych, w kaplicach zaś półpublicznych tylko na jedną Mszę cichą, a to dlatego, by wszyscy wierni w tym dniu świętym mogli być na Mszy św. i przyjąć Ciało Pańskie. Pozwala się na odprawianie tych Mszy w tych godzinach, które są wyznaczone na Mszę uroczystą Wieczery Pańskiej (Decretum, n. II, 7).

18) W W. Czwartek Wieczerzy Pańskiej Komunię św. wiernym wolno rozdzielać tylko w czasie Mszy wieczornych, albo bezpośrednio i zaraz po ich skończeniu; tak samo w W. Sobotę można jej udzielić tylko w czasie Mszy uroczystych, albo bezpośrednio i zaraz po ich skończeniu; wyjątek stanowią tylko chorzy lub osoby w niebezpieczeństwie śmierci.

19) W W. Piątek Męki i Śmierci Pana Komunię św. można rozdzielać jedynie w ciągu popołudniowego obrzędu liturgicznego, z wyjątkiem chorych lub osób w niebezpieczeństwie śmierci.

20) Kapłani, którzy uroczystą Mszę wigilii paschalnej w godzinie właściwej, tj. po północy zachodzącej między sobotą i niedzielą, odprawiają mogą w sam dzień niedzielny Zmartwychwstania odprawić Mszę uroczystą, a także, jeśli mają pozwolenie, dwa i trzy razy.

21) Ordynariusze diecezji, którzy w W. Czwartek odprawili Mszę z poświęceniem św. Olejów, mogą wieczorem odprawić także uroczystą Mszę Wieczerzy Pańskiej; a zaś jeśliby w W. Sobotę chcieli celebrować uroczystą wigilię paschalną, to mogą, lecz nie muszą, odprawić uroczystą Mszę w niedzielę Zmartwychwstania.

22) Co do postu eucharystycznego, to należy przestrzegać zasad podanych w konstytucji apostołskiej „Christus Dominus“ z 6. I. 1953.

IV. Uzgodnienie pewnych trudności

23) Ponieważ ze względu na różnice w warunkach miejscowych i narodowych powstały różne zwyczaje narodowe związane z W. Tygodniem, Ordynariusze diecezji i duszpasterze powinni się starać o roztropne uzgodnienie zwyczajów, które sprzyjają zdrowej pobożności, z wznowionym Porządkiem W. Tygodnia. Niech jednak wierni będą pouczeni o wielkiej wartości świętej Liturgii, która zawsze, ale szczególnie w tych dniach, swoją naturą przewyższa wszystkie rodzaje pobożności i zwyczaje, choćby najlepsze.

24) Gdzie jest zwyczaj błogosławienia domów w W. Sobotę, Ordynariusze diecezji winni wydać odpowiednie zarządzenie, aby tego błogosławieństwa dokonali w odpowiedniejszym czasie, przed świętem Wielkanocy lub po nim, proboszczowie lub inni przez nich wyznaczeni kapłani duszpasterze, i aby ci przy tej sposobności odwiedzali w duchu ojcowskim sobie powierzonych wiernych i by się zaznajamiali z ich stanem duchowym (can. 462, n. 6).

25) Dzwonienie w dzwony w W. Czwartek Wieczerzy Pańskiej podczas Mszy uroczystej wieczornej i w W. Sobotę podczas Mszy wigilii przepisane na początek hymnu „Gloria in excelsis“, winno odbywać się w następujący sposób:

a) W miejscowościach, gdzie jest tylko jeden kościół, dzwony winny dzwonić w godzinie, w której zaczyna się śpiew tego hymnu;

b) W miejscowościach zaś, gdzie jest więcej kościołów, tam bez

względu na to, czy we wszystkich w tym samym czasie odprawiają się święte obrzędy, czy też w różnych czasach, dzwony wszystkich kościołów tego samego miejsca winny dzwonić razem z dzwonami katedry lub kościoła macierzystego czy głównego. W razie wątpliwości, który z nich jest kościołem macierzystym lub głównym, należy zwrócić się do Ordynariusza diecezji.

Dnia 16. XI. 1955.

(—) C. Kard. Cicognani
Św. Kongr. Obrzędów Prefekt

L. S.

(—) † A. Carinci, Arbp Seleuc.
Św. Kongr. Obrzędów Sekretarz

ORDO HEBDOMADAE SANCTAE INSTAURATUS
NAJWAŻNIEJSZE RUBRYKI Z OBRZĘDÓW ODNOWIONEGO
WIELKIEGO TYGODNIA

1. **Zmiany w Brewiarzu.** W Tridum Sacrum po antyfonie „Christus factus est oboediens“ odmawia się, bezpośrednio Pater noster i orację „Respice“ a psalmu „Miserere“ wcale się nie odmawia. ,

Kto celebrował lub brał udział w Mszy św., lub ceremoniach W. Piątku, ten nie odmawia Nieszporów, inni odmawiają. Zamiast Nieszporów we W. Czwartek po obnażeniu ołtarzy, a we W. Piątek po obrzędach odmawia się Completorium.

Tzw. Nieszpory we Mszy W. Soboty zastąpiono przez tzw. Laudesy, skrócone do antyfony i Benedictus.

2. **Pouczenie wiernych.** Należy zapoznać wiernych dokładnie z myślą Kościoła wprowadzającego dawny porządek nabożeństw wielotygodniowych. zachęcić do licznego udziału w tych nabożeństwach i do licznych Komunii św.

Niedziela Palmowa

Przywrócono dawny obrzęd mający na celu uczczenie Chrystusa Króla, dlatego skrócono samo poświęcenie palm, a zato rozszerzono procesję, która ma być tryumfalnym pochodem ku czci Chrystusa Króla.

Kolor szat przy poświęceniu i procesji czerwony. Opuszcza się aspersję przed poświęceniem. Gałązki palmowe winny być umieszczone na środku prezbiterium. Przy poświęceniu palm tylko jedna modlitwa — ostatnia z Mszалу, a przy rozdawaniu palm nowe psalmy 23 i 46 z refrenami „Pueri Hebraeorum“, następnie uroczysta Ewangelia Mat. 21, 1—9 i procesja, jeśli to możliwe do kość. filialnego. W czasie procesji śpiewa się ps-147 i antyfony ku czci Chrystusa Króla np. „Christus